

ДАН СЕЋАЊА НА ПРЕМИНУЛЕ ОД СИДЕ, 17. мај

„ПОДРШКА ЗА БУДУЋНОСТ“

Поводом 17. маја широм Србије обележава се међународни **Дан сећања на преминуле од сиде** под националним слоганом **«Подршка за будућност»** једанаести пут за редом, са циљем подизања свести јавности о HIV/AIDS-у и смањења стигме и дискриминације, као и указивање на положај особа које живе са HIV-ом. Иначе се овај меморијал широм света обележава већ више од тридесет година- од 1983.г..

За 17. мај у Београду је планирано одржавање централне уличне манифестације од 20h до 22h са паљењем свећа и другим пригодним активностима у знак сећања на преминуле од АИДС-а (подела информативно-едукативног материјала и кондома и др.)

У борби за очување достојанства и адекватно лечење особа које живе са ХИВ-ом значајна је улога не само политике, законодавства и институција, већ заједнице у целини.

Према подацима Института за јавно здравље Србије «М.Ј.Батут» од 1984. до краја 2014. године у Р. Србији регистровано је око 3000 **особа инфицираних ХИВ-ом, док је у пиротском округу регистровано 12 особа инфицираних ХИВ-ом од којих је 9 оболело а 8 умрло.**

Водећи начин преноса HIV инфекције међу регистрованим особама оболелим од AIDS-а је употреба заједничког прибора за ињектирање код **интравенских корисника дрога** који са оболелима од хемофилије и примаоцима крви и крвних деривата чине скоро половину свих оболелих. Другу велику групу, према начину преноса, чине оболели који су инфицирани незаштићеним сексуалним односом. Пренос HIV инфекције са мајке на дете, изузетно је ретка међу регистрованим случајевима AIDS-а.

Међу умрлима од AIDS-а скоро половина је интравенских корисника дрога, док је трећина свих умрлих HIV инфекцију стекла незаштићеним сексуалним контактом.

Од укупног броја оболелих од AIDS-а према полу мушкараца је троструко више у односу на жене. Сличан однос полова се региструје и међу умрлима од AIDS-а .

Процењује се да у Србији макар **још 1500 особа не зна да је инфицирано ХИВ-ом**, јер инфекција може дуги низ година протичати без икаквих знакова и симптома, а једини начин да се открије је да се особа која је имала неки ризик **тестира на ХИВ.**

Смањен број особа које се одлучују на тестирање и тражење адекватне медицинске помоћи последица је неприхватања особа са ХИВ-ом од околине (стигма), њиховог обесправљивања, одвајања и смањивања права (дискриминација).

Веома је значајно да је **саветовање и тестирање на ХИВ у Србији бесплатно и анонимно, како би се инфицирани ХИВ-ом открили на време и благовремено започели лечење. Данас се са ХИВ-ом живи.**

У Заводу за јавно здравље Пирот у оквиру Центра за контролу и превенцију болести ради **Центар за добровољно поверљиво саветовање и тестирање на полно преносиве инфекције (ДПСТ) по принципу добровољности, поверљивости и анонимности сваког радног дана од 7 до 14 сати. Тестирање на HIV инфекцију, Хепатит Б и Хепатит Ц инфекцију спроводи се под шифром и бесплатно је.**

Групације које наводе изложеност ризичном понашању а које би требало да се јаве у Центар за ДПСТ су:

- интравенски и интраназални корисници дрога;
- особе које су имале ризичне хетеросексуалне односе (без кондома, честу промена партнера и односе са непознатим особама, као и сексуалне односе под утицајем алкохола или дроге);
- МСМ (мушкарци који имају сексуалне односе са мушкарцима);
- сексуалне раднице/радници;
- особе са полно преносивим инфекцијама;
- осуђивана лица (затвореници);
- здравствени радници изложени ризику, контакту са крвљу у случају акцидента.

Контактни телефон у Саветовалишту:

др Радмила Зец 010/343-994 лок.122 (ординација бр. 206)

и 010/343-994 локали 109 и 119

**Центар за контролу и превенцију болести
Завод за јавно здравље Пирот**